

Lege nr. 192/2006

din 16/05/2006
Versiune actualizata la data de 01/10/2012

privind medierea si organizarea profesiei de mediator

Parlamentul Romaniei adopta prezenta lege.

CAPITOLUL I Dispozitii generale

Art. 1. - (1) Medierea reprezinta o modalitate de solutionare a conflictelor pe cale amiabila, cu ajutorul unei terte persoane specializate in calitate de mediator, in conditii de neutralitate, impartialitate, confidentialitate si avand liberul consimtamant al partilor.

Alineatul (1) a fost modificat prin punctul 1. din Lege nr. 370/2009 incepand cu 06.12.2009.

(2) Medierea se bazeaza pe increderea pe care partile o acorda mediatorului, ca persoana apta sa faciliteze negocierile dintre ele si sa le sprijine pentru solutionarea conflictului, prin obtinerea unei solutii reciproc convenabile, eficiente si durabile.

Art. 2. - (1) Daca legea nu prevede altfel, partile, persoane fizice sau persoane juridice, sunt obligate sa participe la sedinta de informare privind medierea, inclusiv dupa declansarea unui proces in fata instantelor competente, in vederea solutionarii pe aceasta cale a conflictelor in materie civila, de familie, in materie penala, precum si in alte materii, in conditiile prevazute de prezenta lege. Dispozitiile art. 182 alin. (1) pct. 1 lit. e) din Codul de procedura civila raman aplicabile in mod corespunzator.

Alineatul (1) a fost modificat prin punctul 1. din Lege nr. 115/2012 incepand cu 01.10.2012.

(2) Prevederile prezentei legi sunt aplicabile si conflictelor din domeniul protectiei consumatorilor, in cazul in care consumatorul invoca existenta unui prejudiciu ca urmare a achizitionarii unor produse sau servicii defectuoase, a nerespectarii clauzelor contractuale ori a garantiilor acordate, a existentei unor clauze abuzive cuprinse in contractele incheiate intre consumatori si agentii economici ori a incalcarii altor drepturi prevazute de legislatia nationala sau a Uniunii Europene in domeniul protectiei consumatorilor.

(3) Persoanele fizice sau persoanele juridice au dreptul de a-si solutiona disputele prin mediere atat in afara, cat si in cadrul procedurilor obligatorii de solutionare amiabila a conflictelor prevazute de lege.

(4) Nu pot face obiectul medierii drepturile strict personale, cum sunt cele privitoare la statutul persoanei, precum si orice alte drepturi de care partile, potrivit legii, nu pot dispune prin conventie sau prin orice alt mod admis de lege.

(5) In orice conventie ce priveste drepturi asupra carora partile pot dispune, acestea pot introduce o clauza de mediere, a carei validitate este independenta de validitatea contractului din care face parte.

Art. 3. - Activitatea de mediere se infaptuieste in mod egal pentru toate persoanele, fara deosebire de rasa, culoare, nationalitate, origine etnica, limba, religie, sex, opinie, apartenenta politica, avere sau origine sociala.

Art. 4. - (1) Medierea reprezinta o activitate de interes public.

(2) In exercitarea atributiilor sale, mediatorul nu are putere de decizie in privinta continutului intelegerii la care vor ajunge partile, dar le poate indruma sa verifice legalitatea acesteia, potrivit art. 59.

Art. 5. - (1) Medierea poate avea loc intre doua sau mai multe parti.

(2) Partile au dreptul sa isi aleaga in mod liber mediatorul.

(3) Medierea se poate realiza de catre unul sau mai multi mediatori.

Art. 6. - Organele judiciare si arbitrale, precum si alte autoritati cu atributii jurisdictionale informeaza partile asupra posibilitatii si a avantajelor folosirii procedurii medierii si le indruma sa recurga la aceasta cale pentru solutionarea conflictelor dintre ele.

Art. 6. a fost modificat prin punctul 2. din Lege nr. 370/2009 incepand cu 03.03.2010.

CAPITOLUL II

Profesia de mediator

SECȚIUNEA 1

Dobandirea, suspendarea si incetarea calitatii de mediator

Art. 7. - Poate deveni mediator persoana care indeplineste cumulativ urmatoarele conditii:

- a)** are capacitate deplina de exercitiu;
- b)** are studii superioare;
- c)** are o vechime in munca de cel putin 3 ani;

Litera c) a fost modificata prin punctul 3. din Lege nr. 370/2009 incepand cu 06.12.2009.

- d)** este apta, din punct de vedere medical, pentru exercitarea acestei activitati;
- e)** se bucura de o buna reputatie si nu a fost condamnata definitiv pentru savarsirea unei infractiuni intentionate, de natura sa aduca atingere prestigiului profesiei;
- f)** a absolvit cursurile pentru formarea mediatorilor, in conditiile legii, sau un program postuniversitar de nivel master in domeniu, acreditate conform legii si avizate de Consiliul de mediere;

Litera f) a fost modificata prin punctul 3. din Lege nr. 370/2009 incepand cu 06.12.2009.

- g)** a fost autorizata ca mediator, in conditiile prezentei legi.

Alineatul a fost modificat prin punctul 2. din Lege nr. 115/2012 incepand cu 01.10.2012.

Art. 8. - **(1)** Persoanele care indeplinesc conditiile prevazute la art. 7 vor fi autorizate ca mediatorii de catre Consiliul de mediere, dupa achitarea taxei de autorizare, al carei cuantum va fi stabilit prin regulamentul prevazut la art. 17 alin. (2).

(2) Cetatenii statelor membre ale Uniunii Europene, ale Spatiului Economic European sau ai Confederatiei Elvetiene, posesori ai unui document de calificare in profesia de mediator, obtinut in unul dintre aceste state, dobandesc, in contextul dreptului de stabilire, accesul la profesie in Romania, dupa recunoasterea acestor documente de catre Consiliul de mediere, conform Legii nr. 200/2004 privind recunoasterea diplomelor si calificarilor profesionale pentru profesiile reglementate din Romania, cu modificarile si completarile ulterioare.

Alineatul (2) a fost modificat prin punctul 1. din Ordonanta nr. 13/2010 incepand cu 02.02.2010.

(3) Documentele de calificare obtinute in profesia de mediator in alt stat decat Romania ori intr-un stat membru al Uniunii Europene, al Spatiului Economic European sau in Confederatia Elvetiana de catre persoanele prevazute la alin. (2) se recunosc in conditiile prevazute la alin. (5), care se aplica in mod corespunzator. Daca abilitatile si cunostintele nu corespund cerintelor de calificare prevazute de legea romana, Consiliul de mediere ia in considerare si experienta profesionala dobandita de solicitant si ii poate cere sa dovedeasca faptul ca indeplineste toate aceste cerinte.

Alineatul (3) a fost modificat prin punctul 1. din Ordonanta nr. 13/2010 incepand cu 02.02.2010.

(4) Prevederile alin. (2) si (3) se aplica si cetatenilor romani, posesori ai documentelor de calificare in profesia de mediator, obtinute intr-un stat membru al Uniunii Europene, al Spatiului Economic European sau in Confederatia Elvetiana, dupa caz, intr-un stat tert.

Alineatul (4) a fost modificat prin punctul 1. din Ordonanta nr. 13/2010 incepand cu 02.02.2010.

(5) Cetateanul unui stat tert, care a absolvit cursurile pentru formarea mediatorilor in strainatate sau care a dobandit calitatea de mediator in strainatate si doreste sa desfasoare activitate de mediere cu caracter permanent in Romania, dobandeste acces la profesie in urmatoarele conditii:

- a)** prezinta titlul de studii, insotit de atestatul de echivalare eliberat de Ministerul Educatiei si Cercetarii;
- b)** prezinta continutul programei de formare parcurse, inclusiv durata pregatirii si, dupa caz, documentele care atesta dobandirea calitatii de mediator. Consiliul de mediere evalueaza continutul programei de formare prezentate, inclusiv durata pregatirii, comparand cunostintele si abilitatile atestate de aceste documente cu

cerintele stabilite conform legii romane, si hotaraste, daca este cazul, accesul in profesie. Condițiile de echivalare ori compensare a calificării, in situatia in care cunostintele si abilitatile atestate nu corespund cerintelor de calificare prevazute de legea romana, vor fi stabilite prin regulamentul prevazut la art. 17 alin. (2).

(6) Mediatorul strain poate desfasura in Romania activitatea de mediere cu caracter ocazional, sub forma prestarii de servicii, in baza documentului care atesta ca exercita legal aceasta profesie in statul de origine sau de provenienta, fiind exceptat de la cerintele de autorizare si de inscriere prevazute in lege, avand insa obligatia instiintarii, in scris, a Consiliului de mediere cu privire la desfasurarea acestei activitati.

(7) Cetatenii altor state ale Uniunii Europene, ale Spatiului Economic European sau ai Confederatiei Elvetiene, posesori ai unui document de calificare ca mediator, obtinut in unul dintre aceste state sau in Romania, dobandesc calitatea de mediator in Romania, in conditiile prevazute la alin. (2)-(6).

Alineatul (7) a fost modificat prin punctul 1. din Ordonanta nr. 13/2010 incepand cu 02.02.2010.

(8) Cetatenii prevazuti la alin. (7), care au dobandit calitatea de mediator in Romania, pot desfasura activitatea de mediere cu caracter permanent in unul dintre statele membre ale Uniunii Europene sau ale Spatiului Economic European, daca in aceste state dobandirea acestei calitati nu este reglementata, in baza documentului care atesta ca exercita legal aceasta profesie in Romania.

Alineatul (8) a fost introdus prin punctul 4. din Lege nr. 370/2009 incepand cu 06.12.2009.

(9) Pentru mediatorii autorizati in conditiile art. 7 si 72 alin. (2), documentul de calificare prin care se atesta dobandirea competentelor profesionale ca mediator este eliberat de catre Consiliul de mediere in conditiile stabilite de standardele de formare in domeniul medierii.

Alineatul (9) a fost introdus prin punctul 4. din Lege nr. 370/2009 incepand cu 06.12.2009.

(10) In cazul in care este necesara verificarea documentelor depuse in vederea autorizarii, aceasta se poate realiza si prin Sistemul de informare in cadrul pietei interne, in conditiile legii.

Alineatul (10) a fost introdus prin punctul 2. din Ordonanta nr. 13/2010 incepand cu 02.02.2010.

Art. 8¹. - **(1)** Autorizatia se elibereaza solicitantului in cel mult 30 de zile calendaristice de la data constatarii indeplinirii de catre acesta a tuturor conditiilor stabilite de lege si de regulamentul prevazut la art. 17 alin. (2).

(2) Termenul poate fi prelungit o singura data, pentru o perioada de maximum 15 zile calendaristice. Valabilitatea documentelor depuse initial nu este afectata de aceasta prelungire. Prelungirea termenului de autorizare, precum si durata acestei prelungiri se motiveaza in mod corespunzator si se notifica solicitantului inainte de expirarea termenului initial.

(3) In cazul in care solicitantul nu indeplineste conditiile prevazute de prezenta lege sau cererea formulata de acesta nu este insotita de actele doveditoare, Consiliul de mediere comunica persoanei interesate refuzul motivat de autorizare sau, dupa caz, necesitatea completarii dovezilor impuse de lege.

(4) Hotararea de refuz, respectiv de retragere a autorizatiei de mediator poate fi atacata la instanta judecatoreasca competenta, in conformitate cu procedura prevazuta de Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificarile si completarile ulterioare.

Art. 8¹. a fost introdus prin punctul 3. din Ordonanta nr. 13/2010 incepand cu 02.02.2010.

Art. 9. - **(1)** Formarea profesionala a mediatorilor se asigura prin cursuri de formare profesionala organizate de catre furnizorii de formare si de catre institutiile de invatamant superior acreditate.

(2) Cursurile si programele de formare profesionala a mediatorilor vor fi autorizate de catre Consiliul de mediere cu respectarea standardelor de formare profesionala in domeniu, elaborate de catre acesta.

Punere in aplicare prin Hotarare 12/2007 :

STANDARDUL DE FORMARE A MEDIATORULUI

CAPITOLUL I Introducere

Art. 1. - Calitatea de mediator se dobandeste in conformitate cu dispozitia art. 7 lit. g) din Legea nr. 192/2006 privind medierea si organizarea profesiei de mediator, denumita in continuare Lege, prin autorizarea de catre Consiliul de mediere a persoanelor care indeplinesc conditiile prevazute la art. 7 lit. a)-f) din Lege.

Art. 2. - In conformitate cu art. 7 lit. f) din Lege, conditia necesara in vederea autorizarii este absolvirea cursurilor pentru formarea mediatorilor, in conditiile legii, sau a unui program postuniversitar de nivel master in domeniu, acreditat conform legii si avizat de Consiliul de mediere.

Art. 3. - (1) Formarea profesionala a mediatorilor se asigura prin organizarea de cursuri de catre furnizori de formare autorizati conform legislatiei in materia formarii profesionale a adultilor si de catre institutiile de invatamant superior acreditate.

(2) In toate cazurile, formarea profesionala trebuie sa asigure dobandirea competentelor profesionale prevazute de Standardul ocupational al mediatorului, prin organizarea de cursuri de specialitate.

Art. 4. - (1) Formarea profesionala a mediatorilor se finalizeaza cu un examen de absolvire, organizat in conformitate cu hotararile adoptate de Consiliul de mediere.

(2) In urma absolvirii examenului, se elibereaza un certificat de absolvire insotit de un "Supliment descriptiv al certificatului", in care se precizeaza competentele profesionale dobandite si numarul de ore de pregatire, in conformitate cu cerintele de continut ale programelor de formare.

Art. 5. - Certificatul de absolvire atesta absolvirea cursurilor de formare a mediatorilor, certifica dobandirea competentelor profesionale ca mediator, conform Standardului ocupational al mediatorului, si reprezinta documentul prin care se indeplineste dispozitia art. 7 lit. f) din Lege in vederea autorizarii ca mediator.

Art. 6. - (1) Institutiile de invatamant superior acreditate, care organizeaza cursuri de nivel master in domeniul medierii, vor evidentia clar si distinct in cadrul cursurilor pe care le desfasoara care este numarul de ore si continutul programului de formare a mediatorilor, cu respectarea conditiilor de calitate adoptate prin hotararile Consiliului de mediere si a Standardului de formare a mediatorilor.

(2) Pentru programele de formare a mediatorilor incluse in cursuri de nivel master acreditate, institutiile de invatamant superior se supun acelorasi reguli de avizare, evaluare, examinare si control stabilite prin hotararile Consiliului de mediere pentru furnizorii de formare, mai putin autorizarea prevazuta de cadrul legal in domeniul formarii profesionale a adultilor.

Art. 7. - In vederea asigurarii calitatii cursurilor organizate pentru dobandirea competentelor ca mediator, in conformitate cu art. 9 alin. (2) din Lege, programele de formare in domeniul medierii vor fi intocmite pe baza criteriilor cuprinse in standardul de formare elaborat de Consiliul de mediere si vor fi avizate in prealabil de catre acesta.

Art. 8. - (1) In conformitate cu Legea, Consiliul de mediere va aviza toate programele de formare a mediatorilor, precum si programele postuniversitare de nivel master in mediere.

(2) Avizul pentru toate programele de formare a mediatorilor se obtine conform art. 51 si 52 din Regulamentul de organizare si functionare al Consiliului de mediere.

Art. 9. - (1) In cazul furnizorilor de formare, dupa obtinerea avizului Consiliului de mediere pentru programul de formare a mediatorilor, acestia se vor adresa comisiilor de autorizare si vor urma procedurile prevazute de cadrul legal din domeniul formarii profesionale a adultilor, in vederea autorizarii.

(2) Conform clasificarii cuprinse la art. 5 alin. (3) din Ordonanta Guvernului nr. 129/2000 privind formarea profesionala a adultilor, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare, programele de formare profesionala a mediatorilor se incadreaza la categoria programelor de specializare.

Art. 10. - (1) In cazul furnizorilor de formare autorizati, programul de formare se va finaliza cu organizarea unui examen in conditiile art. 18 alin. (1), al art. 31 alin. (1) din Ordonanta Guvernului nr. 129/2000, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare, si se va elibera certificatul de absolvire cu recunoastere nationala, care are regimul actelor de studii.

(2) Certificatul este insotit de "Suplimentul descriptiv al certificatului", in care se precizeaza competentele profesionale dobandite, conform dispozitiilor art. 4 din Metodologia certificarii formarii profesionale a adultilor, aprobata prin Ordinul ministrului muncii, solidaritatii sociale si familiei si al ministrului educatiei, cercetarii si tineretului nr. 501/5.253/2003, cu modificarile si completarile ulterioare.

Art. 11. - Furnizorii de formare autorizati vor fi inregistrati de catre Consiliul de mediere in tabloul acestora, conform art. 20 lit. d) din Lege.

CAPITOLUL II Scopul standardului de formare a mediatorilor

Art. 12. - Scopul standardului de formare a mediatorilor este stabilirea setului de criterii si proceduri privind programele de formare a mediatorilor in vederea aplicarii dispozitiilor Legii pentru indeplinirea cerintelor minime prin care sa se asigure dobandirea competentelor profesionale ale mediatorilor, in conditiile legii.

Art. 13. - (1) Dupa absolvirea cursurilor de formare initiala avizate de Consiliul de mediere, mediatorii se pot specializa pe domenii.

(2) Standardul de formare a mediatorilor se va completa cu competente specifice, pe masura ce domeniile de specializare vor fi identificate.

CAPITOLUL III Principii

Art. 14. - Prezentul standard reflecta principiile medierii care se vor regasi in programul de formare, respectiv:

- a) participarea voluntara;
- b) confidentialitatea;
- c) neutralitatea si impartialitatea mediatorului;
- d) autodeterminarea partilor;
- e) acceptul in cunostinta de cauza.

Art. 15. - In vederea pregatirii si sustinerii programului de formare, se recomanda formatorilor consultarea Standardului ocupational al mediatorului, a Codului etic al mediatorului si a Legii.

Art. 16. - Programele de formare profesionala cuprind cel putin urmatoarele elemente:

- a) obiectivele programului de formare profesionala exprimate in competentele profesionale ce urmeaza a fi dobandite;
- b) durata de pregatire pentru realizarea obiectivelor propuse;
- c) numarul minim si maxim de participanti pentru un ciclu sau o serie de pregatire;
- d) calificarea persoanelor cu atributii de instruire teoretica si practica, denumite in continuare formatori;
- e) programa de pregatire;
- f) mijloacele si metodele prin care se asigura transmiterea si asimilarea cunostintelor si formarea deprinderilor practice necesare ocupatiei respective;
- g) dotarile, echipamentele si materialele necesare formarii;
- h) procedura de evaluare in conformitate cu obiectivele specifice programului de formare profesionala.

CAPITOLUL IV Continutul standardului de formare a mediatorilor

Art. 17. - Prezentul standard de formare a mediatorilor are urmatorul continut:

- a) cerinte structurale privind programul de formare a mediatorilor;
- b) cerinte privind continutul programului de formare a mediatorilor;
- c) prevederi referitoare la dotari si echipamente;
- d) cerinte privind resursele umane cu atributii in pregatirea mediatorilor, respectiv formatori, examinatori si experti in comisiile de autorizare si evaluare a furnizorilor de formare;
- e) proceduri de inregistrare a formatorilor, examinatorilor si expertilor.

CAPITOLUL V Structura programului de formare a mediatorilor

Art. 18. - Programul de formare a mediatorilor poate sa inceapa numai dupa ce a fost avizat de catre Consiliul de mediere si autorizat conform legislatiei din domeniul formarii profesionale a adultilor sau acreditat conform legii, dupa caz.

Art. 19. - (1) Programele de formare a mediatorilor propuse de furnizorii de formare dureaza cel putin 80 de ore, in care formatorii sunt in contact direct cu participantii, si acopera in mod obligatoriu continutul recomandat de prezentul standard.

(2) Furnizorul de formare si echipa de formatori isi asuma programul de formare, pentru care propune o structura unitara si coerenta, asigurand corelarea dintre teorie si practica.

(3) In cadrul fiecarei discipline din programul de formare, formatorul care sustine partea teoretica se va implica si in partea practica pentru dobandirea abilitatilor corespunzatoare prevazute de Standardul ocupational al mediatorului.

(4) Fiecare program de formare este coordonat de catre un formator principal.

(5) La finalul fiecarui program de formare, furnizorul de formare care organizeaza cursurile elibereaza certificate de participare pe care se mentioneaza in mod obligatoriu: perioada de desfasurare a cursului, locatia, formatorii, disciplinele cursului si numarul de ore aferent acestora.

Art. 20. - Formatul programului trebuie sa raspunda simultan urmatoarelor cerinte:

(1) Programul de formare este structurat pe discipline sau pe module cuantificate in credite transferabile si acopera toate competentele incluse in Standardul ocupational al mediatorului;

(2) Programul zilnic dureaza minimum 3 ore si nu poate depasi 8 ore, inclusiv pauzele. Timpul insumat al pauzelor este de maximum 2 ore.

(3) Examinarea, interviurile, lucrarile solicitate eventual de formatori cursantilor, precum si alte activitati care nu se inscriu in prevederile art. 19 alin. (1) nu sunt incluse in orele destinate cursului de formare, iar timpul afectat acestora nu se ia in considerare la calculul orelor programului de formare.

(4) Programul de formare a mediatorilor se desfasoara, de regula, in etape de cate 5 zile consecutive.

(5) Programul de formare a mediatorilor se incheie in termen de 90 de zile calendaristice, inclusiv examinarea.

(6) Programul de formare a mediatorilor contine minimum 70% exercitii practice si maximum 30% din timp este alocat pentru elemente de teorie.

Art. 21. - In cazul in care programul de formare a mediatorilor nu se desfasoara in format consecutiv de timp, acesta trebuie sa se inscrie in urmatorul cadru:

a) timpul unei sesiuni de instruire este de minimum 3 ore;

b) programul complet de formare a mediatorilor se incheie in termen de 90 de zile calendaristice, inclusiv examinarea.

Art. 22. - Materiale suport de curs

(1) Furnizorii de programe de formare a mediatorilor vor elabora materialele de curs inainte de inceperea programului de formare.

(2) Furnizorii de programe de formare a mediatorilor trebuie sa puna la dispozitia fiecarui participant suportul de curs/manualul cursului, precum si alte materiale necesare bunei desfasurari a cursului.

(3) Furnizorul de formare va specifica autorul si proprietarul manualului de formare si ai oricarui material utilizat pe perioada formarii.

Art. 23. - Numarul maxim de participanti pe grupa de formare este de 24.

Art. 24. - Metodele de instruire trebuie sa ajute cursantii sa invete sa aplice cunostintele teoretice si sa isi dezvolte abilitatile cuprinse in Standardul ocupational al mediatorului.

Art. 25. - (1) Programul de formare a mediatorilor trebuie sa includa metode de instruire variate, dintre care urmatoarele sunt minim obligatorii:

- prezentarea;
- discutii in grup;
- simulari sau demonstratii;
- jocuri de roluri.

(2) Formatorii sunt incurajati sa includa in materialele ce se distribuie participantilor:

- exercitii scrise;
- studii de caz;
- materiale multimedia.

Art. 26. - Evaluarea programului de formare a mediatorilor

(1) Furnizorul programului de formare a mediatorilor va prezenta in documentatia pentru avizare formele si modalitatile de evaluare a programului.

(2) Modalitatile de evaluare propuse vor urmari evaluarea continutului, procesului de formare, organizarii cursurilor, prestatiei formatorilor, experientei dobandite pe parcursul instruirii de catre participantii la procesul de formare etc.

(3) Furnizorul programului de formare a mediatorilor va preciza in documentele inaintate spre avizare Consiliului de mediere cine face evaluarea (participantii in program, formatorii etc.), precum si instrumentele de evaluare.

Art. 27. - (1) Consiliul de mediere poate solicita furnizorilor de formare copii ale evaluarilor in termen de un an de la finalizarea programului.

(2) Documentele referitoare la evaluare solicitate de Consiliul de mediere vor fi puse la dispozitia acestuia de catre furnizorul programului de formare a mediatorilor in termen de maximum 14 zile calendaristice de la solicitare.

(3) In cazul in care un furnizor refuza sa puna la dispozitia Consiliului de mediere documentele solicitate referitoare la evaluare, Consiliul de mediere poate dispune masuri care sa conduca la sanctionarea furnizorului respectiv.

Art. 28. - Un formator nu poate sa supravegheze simultan mai mult de 5 participanti in roluri de mediator.

Art. 29. - (1) Formatorii trebuie sa respecte programul si sa fie prezenti pe intreg parcursul disciplinelor pe care au fost desemnati sa le sustina.

(2) Participantii trebuie sa fie prezenti pe intreaga durata a programului de formare a mediatorilor.

(3) In cazuri exceptionale, acestia pot lipsi cu acordul formatorului, dar nu mai mult de 10% din timpul total al programului.

Art. 30. - La finalul programului de formare a mediatorilor, formatorii pot evalua performanta participantilor si pe baza de documente scrise, indicand ariile in care acestia au demonstrat insusirea conceptelor de baza si capacitatea de a performa ca mediator, precum si pe cele in care, in opinia formatorului, sunt necesare imbunatatiri.

Art. 31. - Examinarea participantilor

(1) Absolvirea cursurilor de formare in vederea autorizarii pentru dobandirea calitatii de mediator conform prevederilor art. 7 lit. f) din Lege se face prin examinare, cu respectarea cadrului legal privind formarea adultilor pe cale formală finalizata cu certificat de absolvire cu recunoastere nationala sau a prevederilor privind organizarea programelor postuniversitare de nivel master, dupa caz.

(2) In cazul structurarii programului de formare a mediatorilor pe module cuantificate in credite transferabile, se va organiza examinarea participantilor pentru fiecare modul.

(3) Participantii la programele de formare a mediatorilor sustin examene de absolvire la terminarea stagiilor de pregatire.

(4) Examenul de absolvire reprezinta un set de probe teoretice si practice prin care se constata dobandirea competentelor de mediator.

(5) Examinarea va urmari sa determine gradul in care persoana examinata este capabila sa indeplineasca competentele prevazute in Standardul ocupational al mediatorului.

(6) Examinarea va include in mod obligatoriu cel putin o modalitate prin care persoanei examinate i se vor testa abilitatile practice ca mediator (de exemplu: simulare mediere total sau partial, intrebari din care sa rezulte reactia in anumite situatii etc.).

(7) In cazul organizarii programului de formare a mediatorilor pe module, verificarea abilitatilor se va face la finalul fiecarui modul. In situatia in care cursantul participa la toate modulele constitutive ale cursului, furnizorul trebuie sa organizeze si un examen final.

(8) Modalitatea de verificare a abilitatilor face parte integranta din examinare si din programul de formare si va fi inclusa in documentatia necesara avizarii acestuia, indiferent de forma programului prevazuta de Lege.

(9) In cazul in care nu se asigura de catre furnizorul de formare verificarea abilitatilor, acesta va specifica situatia in documentatia de avizare a programului si va propune modalitatea de realizare a acestei cerinte.

Art. 32. - (1) Examenul de absolvire a modulului sau examenul final de absolvire a programului de formare a

mediatorilor se organizeaza in cel mult 30 de zile de la data finalizarii modulului, respectiv a cursului de formare.

(2) Cursantul care nu a fost declarat admis la examenul de absolvire a modulului, respectiv la examenul final de absolvire a programului de formare a mediatorilor, se poate inscrie la o alta sesiune de examinare intr-un interval de maximum 6 luni, in aceleasi conditii stabilite de furnizorul de formare.

Art. 33. - In cazul in care furnizorul de formare nu organizeaza examen in timpul dorit de participant, acesta se poate adresa altui furnizor de formare autorizat care organizeaza examen de absolvire a cursului de formare a mediatorilor.

Art. 34. - Certificarea

(1) Furnizorul de programe de formare profesionala a mediatorilor elibereaza persoanei care a promovat examenul un certificat de absolvire cu recunoastere nationala.

(2) Certificatele de absolvire cu recunoastere nationala sunt tiparite de institutiile abilitate in domeniul formarii adultilor sau ale invatamantului postuniversitar, dupa caz, in conformitate cu legislatia in domeniu, si au regimul actelor de studii.

(3) Certificatele de absolvire cu recunoastere nationala se elibereaza insotite de o anexa denumita "Supliment descriptiv al certificatului", in care se precizeaza competentele profesionale dobandite.

(4) In cazul programelor de formare profesionala a mediatorilor structurate pe module, la terminarea fiecarui modul, dupa sustinerea examenului de absolvire a modulului, se elibereaza certificat de absolvire a modulului respectiv, cu mentionarea competentelor profesionale dobandite, cuantificate in credite transferabile. Dupa absolvirea examenului final se elibereaza si certificatul de absolvire cu recunoastere nationala, insotit de "Supliment descriptiv al certificatului".

CAPITOLUL VI Continutul programului de formare a mediatorilor

Art. 35. - Programa de pregatire pentru fiecare program de formare a mediatorilor se va intocmi de catre furnizorii de formare in conformitate cu cerintele de continut al programului de formare cuprinse in prezentul standard.

Art. 36. - In vederea autorizarii programului de formare a mediatorilor, inclusiv a celor incluse in programe postuniversitare de nivel master in domeniul medierii, este obligatorie avizarea programei de pregatire de catre Consiliul de mediere. Avizul este anterior solicitarii de autorizare sau acreditarii si inceperii programului.

Art. 37. - Continutul programului de formare a mediatorilor trebuie sa includa urmatoarele elemente ale teoriei si practicii medierii:

1. Teoria si analiza conflictelor:

- durata: 16 ore;

- obiectiv: la finalul cursului participantii sunt capabili sa identifice aspectele generale si particulare ale conflictului si sa recunoasca diferitele modalitati de interventie;

- subiecte care trebuie minimal incluse:

a) definire, tipuri si raspunsuri in conflict;

b) elemente de dinamica a conflictelor;

c) elemente de analiza conflictelor.

2. Rezolvarea alternativa a disputelor:

- durata: 8 ore;

- obiectiv: la finalul cursului, participantii au inteles particularitatile rezolvarii unei dispute bazate pe interese si pot face diferenta dintre mediere si alte metode de rezolvare a disputelor;

- subiecte care vor trebuie minimal incluse:

a) continuumul rezolvarii disputelor;

b) metode de rezolvare alternativa a disputelor (prezentare, comparatii, rolul celei de-a treia parti, diferenta dintre mediere si alte forme de interventie, rezolvarea bazata pe interese).

3. Mediere:

- durata: 48 de ore.

3.1. Teoria si practica medierii:

- obiectiv: la finalul cursului participantii au dobandit cunostinte privind cadrul conceptual necesar intelegerii si aplicarii medierii si si-au dezvoltat abilitati de analiza de oportunitate privind utilizarea acestei metode pentru rezolvarea unei dispute;

- subiecte care trebuie minimal incluse:

a) definirea medierii;

b) principiile medierii;

c) rolul mediatorului;

d) drepturile partilor;

e) avantajele/dezavantajele medierii;

f) stiluri, tipuri de mediere si tipuri de mediatori.

3.2. Procesul de mediere:

- obiectiv: la finalul cursului participantii au dobandit cunostintele necesare privind procesul de mediere si si-au dezvoltat abilitati pentru a pregati si a conduce sedinta de mediere;

- programul de formare trebuie sa asigure ca fiecare cursant sa participe cel putin de doua ori in exercitii in care parcurge complet rolul de mediator si sa acopere cel putin urmatoarele subiecte:

a) etapele procesului de mediere:

- a1) acordul de a media si pregatirea sesiunii de mediere;
- a2) prezentarea procesului de mediere si stabilirea regulilor;
- a3) identificarea problemelor;
- a4) explorarea intereselor si problemelor;
- a5) generarea de optiuni;
- a6) incheierea acordului;
- a7) incheierea sesiunii de mediere;

b) tehnici:

- b1) construirea increderii si mentinerea echilibrului intre parti, depasirea impasului etc.;
- b2) utilizarea si organizarea de intalniri separate;

c) abilitati de comunicare:

- c1) comunicare verbala si nonverbala;
- c2) ascultare activa;
- c3) bariere de comunicare in conflict;
- c4) formularea intrebarilor;
- c5) reformulare si clarificare;
- c6) asertivitate.

3.3. Etica mediatorului:

- obiectiv: la finalul cursului participantii cunosc principiile etice pentru a decide in cunostinta de cauza cu privire la procesul de mediere si au abilitati pentru a-si mentine pozitia de neutralitate si impartialitate ca mediatori;

- subiecte care trebuie minimal incluse:

- a) impartialitate, neutralitate, evitarea conflictului de interese;
- b) autodeterminarea partilor;
- c) confidentialitatea;
- d) coduri de conduita;

e) prevederi legale privind respectarea eticii.

4. Organizarea activitatii mediatorilor:

- durata: 8 ore;

- obiectiv: la finalul sesiunii participantii cunosc modul de organizare a activitatii de mediator si au abilitati de redactare si gestionare a documentelor cerute de Lege referitor la activitatea mediatorului;

- subiecte ce trebuie minimal incluse:

- a) Legea nr. 192/2006 si atributiile Consiliului de mediere;
- b) redactarea de acorduri/contracte conform cerintelor Legii nr. 192/2006;
- c) gestionarea documentelor referitoare la cauzele in care a mediat;
- d) confidentialitatea conform prevederilor legale care vizeaza activitatea mediatorului;
- e) raspunderea profesionala si forme de protectie.

Art. 38. - Programul de formare a mediatorilor trebuie sa asigure conditiile pentru dobandirea competentelor mediatorului, conformandu-se urmatorului cadru:

- a) formatorii care supravegheaza rolurile de mediator sunt mediatori autorizati si fac dovada indeplinirii conditiilor prevazute in prezentul standard;
- b) personalul didactic care desfasoara activitati didactice teoretice si practice in cadrul programelor postuniversitare de nivel master, in care sustine teme/discipline din programul de formare a mediatorilor, trebuie sa fie inregistrat ca formatori, respectiv ca examinatori in conditiile art. 40-47 din prezentul standard.

Art. 39. - Dotari si echipamente

(1) Dotarile trebuie sa fie in numar suficient, la calitatea necesara si in stare de functionare, putand fi:

- a) echipamente de prezentare de tip: tabla, flipchart, calculatoare, retro/videoproiectoare, aparatura video/TV etc.;
- b) materiale demonstrative de tip: planse, casete video, software specializat etc.

(2) Furnizorul de formare va asigura desfasurarea cursurilor intr-un spatiu adecvat ca dimensiune si mod de organizare, astfel incat sa permita accesul participantilor la pregatirea teoretica si dobandirea abilitatilor.

(3) Spatiul necesar pentru desfasurarea cursurilor de formare este de minimum 2 m² pentru fiecare participant, respectiv de minimum 48 de m² pentru o grupa de 24 de persoane.

CAPITOLUL VII Formatori, examinatori si experti in comisiile de autorizare a furnizorilor de formare

Art. 40. - Formatorii care indeplinesc cerintele Standardului de formare a mediatorilor vor fi inregistrati in Tabloul formatorilor in domeniul medierii, cu mentiunea formator debutant sau formator principal.

Art. 41. - (1) Consiliul de mediere intocmeste si actualizeaza lista expertilor care evalueaza programe ale furnizorilor de formare, precum si lista examinatorilor de competente.

(2) Expertii evaluatori si examinatorii sunt inscrisi in Tabloul examinatorilor si evaluatorilor prin hotarare a

Consiliului de mediere, fiind desemnati dintre formatorii inscrisi in Tabloul formatorilor in domeniul medierii, cu mentiunea «formator principal».

(3) Pentru a participa in comisiile de examinare, examinatorii sunt desemnati prin hotarare a Consiliului de mediere dintre examinatorii inscrisi in Tabloul examinatorilor si evaluatorilor, conform Regulamentului de organizare a examenului de absolvire.

(4) Pentru evaluarea programelor de formare si a furnizorilor care propun aceste programe, Consiliul de mediere desemneaza prin hotarare evaluatori dintre cei inscrisi in Tabloul examinatorilor si evaluatorilor.

Art. 42. - Programele de formare organizate de catre furnizorii de formare autorizati se vor realiza numai cu formatori inregistrati in Tabloul formatorilor in domeniul medierii, dintre care minimum un formator principal.

Art. 43. - Poate fi acreditata ca formator in domeniul medierii cu mentiunea «formator debutant» persoana care indeplineste cumulativ urmatoarele conditii:

a) este mediator autorizat in conditiile Legii, isi exercita profesia in una dintre formele prevazute de Lege, este inscrisa in Tabloul mediatorilor si nu este inregistrata cu nicio cauza de suspendare;

b) are experienta in domeniul medierii de minimum 3 ani de la data inceperii activitatii practice, conform datelor inscrise in Tabloul mediatorilor;

c) a actionat ca mediator in minimum 25 de cazuri, dovedite prin depunerea copiei registrului propriu in care tine evidenta contractelor de mediere in care a actionat ca mediator, certificata de mediator prin semnatura pentru conformitate cu originalul;

d) are pregatire in domeniul formarii adultilor, conform legislatiei in vigoare.

Art. 44. - Pentru a fi inregistrata ca formator cu mentiunea «formator principal», persoana care solicita inregistrarea trebuie sa faca dovada indeplinirii cumulative a urmatoarelor cerinte suplimentare fata de art. 43 din prezentul standard:

a) a avut atributii de elaborare pentru cel putin un program de formare de mediatorii;

b) a participat la elaborarea a cel putin unui manual/suport de curs pentru formarea mediatorilor;

c) a participat ca formator in cel putin 3 cursuri complete de formare a mediatorilor;

d) are minimum 240 de ore de activitate ca formator in cursuri de formare a mediatorilor;

e) are minimum 40 de ore de pregatire in domeniul conflictelor, suplimentar fata de pregatirea ca formator debutant;

f) a format in cadrul cursurilor de formare a mediatorilor minimum 60 de persoane.

Art. 45. - (1) In vederea acreditarii si inregistrarii in Tabloul formatorilor in domeniul medierii sau in Tabloul examinatorilor si evaluatorilor, persoanele interesate vor depune la Consiliul de mediere o cerere la care sunt atasate documentele doveditoare pentru indeplinirea conditiilor prevazute de prezentul standard.

(2) Consiliul de mediere verifica dosarul si emite o hotarare privind aprobarea, completarea sau respingerea cererii in termen de maximum 45 de zile de la inregistrarea acesteia.

(3) Acreditarea ca formator, examinator sau expert evaluator se face pentru o perioada de 4 ani de la data adoptarii hotararii privind aprobarea cererii.

(4) Formatorii acreditati de Consiliul de mediere sunt inscrisi in Tabloul formatorilor in domeniul medierii cu mentiunea «formator debutant» sau «formator principal».

(5) Examinatorii si expertii evaluatori acreditati de Consiliul de mediere sunt inscrisi in Tabloul examinatorilor si evaluatorilor.

(6) Tablourile se intocmesc de Consiliul de mediere si se actualizeaza ori de cate ori apar modificari.

(7) In vederea reacreditarii si mentinerii in tablouri ca formator, examinator sau expert evaluator, persoanele interesate vor depune la Consiliul de mediere o cerere la care sunt atasate documente doveditoare pentru indeplinirea conditiilor de reacreditare privind pregatirea suplimentara in domeniul conflictelor, conform prezentului standard.

(8) In toate cazurile, reacreditarea se face pentru o perioada de 4 ani.

(9) Reacreditarea ca formator, examinator sau expert evaluator se solicita inainte de expirarea termenului de 4 ani pentru care a fost emisa hotararea anterioara de acreditare sau reacreditare.

(10) Pana la solutionarea cererii, acreditarea sau reacreditarea anterioara isi pastreaza valabilitatea, cu mentinerea in tablourile prevazute la alin. (4) si (5).

Art. 46. - Inregistrarea ca examinator sau ca expert evaluator a formatorului inregistrat la categoria «formator principal» se face prin hotarare a Consiliului de mediere, pe baza documentelor care dovedesc indeplinirea cumulativa a urmatoarelor cerinte suplimentare:

a) are minimum 240 de ore de formare in domeniul medierii, in calitate de formator principal;

b) a format minimum 60 de persoane in domeniul medierii, in calitate de formator principal;

c) are minimum 40 de ore de pregatire in domeniul conflictelor, suplimentar fata de formatorul principal;

d) a coordonat in calitate de formator principal minimum 3 cursuri de formare a mediatorilor.

Art. 47. - (1) Indeplinirea conditiilor prezentate la art. 43, 44 si 46 din prezentul standard va fi probata prin prezentarea de documente doveditoare, in conformitate cu procedura elaborata de Consiliul de mediere si publicata pe site-ul acestuia.

(2) Fac exceptie de la prevederile alin. (1) cetatenii altor state pentru care furnizorul de formare depune documentele prevazute la art. 51 lit. d) din Regulamentul de organizare si functionare al Consiliului de mediere, din care rezulta pregatirea si experienta practica in domeniul formarii de mediatori.

CAPITOLUL VIII Dispozitii tranzitorii

Art. 48. - (1) In vederea autorizarii ca mediator, pana la data la care procedura de avizare si autorizare a furnizorilor de formare devine aplicabila, dar nu mai tarziu de 31 decembrie 2008, se vor putea organiza cursuri de formare a mediatorilor, finalizate cu examen, in conditiile prezentului standard, numai cu aprobarea expresa a Consiliului de mediere, si in cadrul carora formatorii pot fi persoane care indeplinesc conditiile prevazute la art. 43 lit. b)-d).

(2) La o luna de la data publicarii in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, a Tabloului mediatorilor, formatorii trebuie sa indeplineasca conditiile prevazute la art. 43 lit. a)-d).

Art. 49. - (1) Persoanele care solicita acreditarea ca formator si care au facut dovada parcurgerii anterior intrarii in vigoare a Legii a minimum 80 de ore de cursuri de formare ca mediator sau care, la intrarea in vigoare a Legii, urmau cursuri de formare a mediatorilor, insumand minimum 80 de ore de formare in cadrul unor programe aflate in derulare, pot solicita Consiliului de mediere eliberarea unui certificat de recunoastere a pregatirii ca mediator, ulterior adoptarii de catre Consiliul de mediere a hotararii prin care se constata incadrarea in dispozitiile art. 72 alin.

(2) din Lege.

(2) Se considera curs de formare orice curs derulat in tara sau in strainatate, care acopera modular sau integral cerintele de continut pentru programele de formare a mediatorilor, conform art. 37 din prezentul standard.

(3) Se considera program aflat in derulare orice program de formare care indeplineste conditiile cuprinse la art. 20 alin. (1) si (6) si care se afla in una dintre urmatoarele situatii:

a) programul de formare a fost derulat in cadrul unui proiect depus spre finantare sau deja aprobat la data publicarii Legii, iar structura, durata si metodele de desfasurare a cursurilor de formare erau deja cunoscute;

b) programul de formare a fost derulat in cadrul unor programe care la data publicarii Legii erau deja autorizate sau acreditate, conform legislatiei in vigoare in domeniul formarii adultilor sau al invatamantului postuniversitar.

(4) Certificatul mentionat la alin. (1) inlocuieste certificatul de absolvire prevazut la art. 4 alin. (2) si la art. 5 din prezentul standard.

Art. 50. - (1) Persoanele care nu indeplinesc conditiile prevazute la art. 49 alin. (1) din prezentul standard referitor la numarul de ore, dar care au urmat un program de formare de minimum 40 de ore in mediere anterior aparitiei Legii, vor fi autorizate ca mediator in conditiile prevazute la art. 7 lit. a)-e) si la art. 72 alin. (2) din Lege, cu obligatia prezentarii documentelor care atesta programa de formare parcursa si de a sustine in termen de maximum 12 luni de la obtinerea autorizatiei de mediator un examen pentru verificarea competentelor dobandite prin practica.

(2) Persoanele declarate promovate la examenul prevazut la alin. (1) pot solicita in maximum 12 luni de la promovarea examenului eliberarea de catre Consiliul de mediere a unui certificat de recunoastere a competentelor dobandite ca mediator.

Art. 51. - (1) Furnizorii de formare, care deruleaza programe de formare a mediatorilor in conditiile art. 48 din prezentul standard, vor organiza examen de absolvire in conformitate cu hotararile adoptate de Consiliul de mediere si cu dispozitiile prezentului standard.

(2) Institutiile de invatamant superior acreditate, care au desfasurat programe postuniversitare de nivel master in domeniul medierii care nu au fost avizate anterior de catre Consiliul de mediere si pentru care nu pot face dovada ca se incadreaza in conditiile prevazute de art. 49 alin. (3), pana la finalizarea procedurilor de avizare pot organiza examen de absolvire in colaborare cu Consiliul de mediere si cu respectarea prevederilor prezentului standard.

Art. 52. - (1) Examenul de absolvire organizat in conditiile art. 51 se finalizeaza cu Certificat de absolvire emis de catre Consiliul de mediere si are regimul actelor de studii.

(2) Certificatul de absolvire se tipareste de catre Consiliul de mediere si este insotit de un "Supliment descriptiv al certificatului" in care se precizeaza competentele profesionale dobandite si numarul de ore de pregatire in conformitate cu cerintele de continut ale programelor de formare.

(3) Certificatele de absolvire tiparite de Consiliul de mediere se pun la dispozitia furnizorilor de formare si ale institutiilor de invatamant superior acreditate, contra cost.

(4) Certificatele de absolvire dobandite in conditiile art. 51 din prezentul standard asigura indeplinirea conditiilor prevazute la art. 7 lit. (f) din Lege si dau dreptul de a dobandi calitatea de mediator si accesul in profesie.

Art. 53. - (1) Consiliul de mediere va elabora procedura de avizare a programelor de formare a mediatorilor pe care o va publica pe site-ul propriu.

(2) Procedura de avizare a programelor de formare a mediatorilor incepe de la data publicarii in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, a prezentului standard.

Art. 54. - (1) Suspendarea din exercitarea calitatii de mediator produce de drept efectul suspendarii acreditarii ca formator, examinator, respectiv expert evaluator, incepand cu data emiterii deciziei de suspendare din activitate ca mediator, pe toata durata suspendarii. Suspendarea acreditarii se constata prin decizie a presedintelui Consiliului de mediere.

(2) Acreditarea ca formator, examinator sau expert evaluator inceteaza in urmatoarele situatii:

a) la expirarea termenului de 4 ani pentru care a fost acreditat sau reacreditat, daca nu a fost anterior depusa o

cerere de reacreditare in acest sens;

b) la cererea scrisa a titularului, adresata Consiliului de mediere;

c) prin incetarea calitatii de mediator.

(3) Incetarea acreditarii ca formator, examinator sau expert evaluator se constata prin hotarare a Consiliului de mediere si are ca efect radierea din Tabloul formatorilor in domeniul medierii, respectiv al examenatorilor si evaluatorilor.

Art. 55. - (1) Prin sintagma «pregatire in domeniul conflictelor» folosita in cuprinsul prezentului standard se intelege pregatire in oricare dintre disciplinele incluse in Standardul de formare, astfel cum acestea sunt descrise la art. 37.

(2) Pregatirea in domeniul conflictelor prevazuta la art. 44 lit. e) si art. 46 lit. c) poate fi parcursa atat anterior participarii la cursurile de formare ca mediator, cat si ulterior acestora.

(3) Cursurile de pregatire in domeniul conflictelor, pe baza carora se poate aproba acreditarea sau reacreditarea, nu includ cursuri de formare ca formator, ca evaluator de competente ori de formare de formatori in vederea sustinerii unui curs autorizat si nici parcurgerea de mai multe ori a aceluasi program de formare initiala ca mediator sau de pregatire continua.

(3) Structura cursului de formare profesionala va fi intocmita conform prevederilor privind formarea adultilor.

Alineatul (3) a fost introdus prin punctul 5. din Lege nr. 370/2009 incepand cu 06.12.2009.

(4) Consiliul de mediere va emite documentele care atesta competenta profesionala a mediatorilor.

Alineatul (4) a fost introdus prin punctul 5. din Lege nr. 370/2009 incepand cu 06.12.2009.

Art. 9. a fost modificat prin punctul 5. din Lege nr. 370/2009 incepand cu 06.12.2009.

Art. 10. - Institutiile si celelalte persoane juridice care desfasoara, conform art. 9, programe de formare profesionala a mediatorilor se inscriu de catre Consiliul de mediere pe o lista, care va fi pusa la dispozitia celor interesati la sediul sau, al instantelor judecatoresti si al autoritatilor administratiei publice locale, precum si la sediul Ministerului Justitiei si pe pagina de internet a acestuia.

Art. 10. - a fost modificat prin punctul 3. din Lege nr. 115/2012 incepand cu 01.10.2012.

Art. 11. - (1) Consiliul de mediere are dreptul sa verifice modul de organizare si desfasurare a cursurilor si de aplicare a standardelor de formare initiala si continua si poate solicita, daca este cazul, retragerea autorizatiei, potrivit standardelor de formare in domeniul medierii si procedurilor elaborate de catre Consiliul de mediere.

Alineatul (1) a fost modificat prin punctul 6. din Lege nr. 370/2009 incepand cu 06.12.2009.

(2) Retragerea autorizatiei ori expirarea perioadei pentru care a fost acordata atrage radierea de pe lista prevazuta la art. 10.

Art. 12. - (1) Mediatorii autorizati sunt inscrisi in Tabloul mediatorilor, intocmit de Consiliul de mediere si publicat in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I.

(2) In tabloul prevazut la alin. (1) se mentioneaza urmatoarele date:

a) numele si prenumele mediatorului;

b) sediul profesional;

c) pregatirea de baza a mediatorului, institutiile la care s-a format si titlurile cu care le-a absolvit;

d) domeniul medierii in care acesta este specializat;

e) durata experientei practice in activitatea de mediere;

f) limba straina in care este capabil sa desfasoare medierea;

g) calitatea de membru al unei asociatii profesionale in domeniul medierii, precum si, dupa caz, al altor organizatii;

h) existenta unei cauze de suspendare.

(3) Consiliul de mediere are obligatia sa actualizeze periodic si cel putin o data pe an Tabloul mediatorilor si sa il puna la dispozitie celor interesati la sediul sau, al instantelor judecatoresti, al autoritatilor administratiei publice locale, precum si la sediul Ministerului Justitiei si pe pagina de Internet a acestuia.

(4) Profesia de mediator se exercita numai de catre persoana care a dobandit calitatea de mediator autorizat, in conditiile prezentei legi.

Alineatul (4) a fost introdus prin punctul 7. din Lege nr. 370/2009 incepand cu 06.12.2009.

(5) Exercițarea profesiei de mediator de către persoane care nu au dobândit calitatea de mediator autorizat, în condițiile prezentei legi, constituie infracțiune și se sancționează potrivit legii penale.

Alineatul (5) a fost introdus prin punctul 7. din Lege nr. 370/2009 începând cu 06.12.2009.

Art. 13. - Exercițarea profesiei de mediator este compatibilă cu orice altă activitate sau profesie, cu excepția incompatibilităților prevăzute prin legi speciale.

Art. 14. - (1) Exercițarea calității de mediator se suspendă:

a) în cazul unei incompatibilități prevăzute de lege; în acest caz, mediatorul este obligat să încunostințeze, în termen de 3 zile, Consiliul de mediere, în legătură cu această incompatibilitate;

b) la cerere, făcută în scris de către mediator;

c) ca sancțiune disciplinară, în condițiile stabilite la art. 39 alin. (1) lit. c).

(2) Exercițarea calității de mediator se suspendă de drept, în cazul în care împotriva mediatorului s-a luat măsura arestării preventive, până la soluționarea procesului penal, potrivit legii.

Art. 15. - Calitatea de mediator încetează:

a) la cerere, prin renunțare făcută în scris de către mediator;

b) prin deces;

c) în cazul în care nu mai îndeplinește condițiile prevăzute la art. 7 lit. a) și d);

d) ca sancțiune disciplinară, în condițiile stabilite la art. 39 alin. (1) lit. d);

e) în cazul condamnării definitive pentru săvârșirea cu intenție a unei infracțiuni, care îl face nedemn de a mai exercita această profesie.

Art. 16. - (1) Suspendarea, precum și încetarea calității de mediator se dispun sau, după caz, se constată de către Consiliul de mediere.

(2) În caz de încetare a calității de mediator, numele acestuia se radiază din tabloul mediatorilor.

Art. 16¹. - În ceea ce privește procedurile și formalitățile de autorizare, precum și exercițarea profesiei de mediator, prevederile prezentei legi se completează cu dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 49/2009 privind libertatea de stabilire a prestatorilor de servicii și libertatea de a furniza servicii în România.

Art. 16¹. a fost introdus prin punctul 4. din Ordonanța nr. 13/2010 începând cu 02.02.2010.

SECȚIUNEA a 2-a

Consiliul de mediere

Art. 17. - (1) În vederea organizării activității de mediere se înființează Consiliul de mediere, organism autonom cu personalitate juridică, de interes public, cu sediul în municipiul București.

(2) Consiliul de mediere se organizează și funcționează potrivit prevederilor prezentei legi, precum și ale regulamentului său de organizare și funcționare.

(3) Consiliul de mediere este format din 9 membri titulari și 3 membri supleanți, aleși prin vot direct și secret de mediatorii cu drept de vot, în condițiile prevăzute în Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului de mediere.

Alineatul (3) a fost modificat prin punctul 4. din Lege nr. 115/2012 începând cu 01.10.2012.

(4) Mandatul membrilor Consiliului de mediere este de 4 ani.

Alineatul (4) a fost modificat prin punctul 4. din Lege nr. 115/2012 începând cu 01.10.2012.

(4¹) Revocarea Consiliului de mediere sau a oricărui dintre membrii acestuia se poate face la inițiativa unei părți din numărul mediatorilor autorizați, decizia fiind adoptată cu o majoritate de jumătate plus unu din numărul mediatorilor autorizați.

Alineatul (4¹) a fost introdus prin punctul 9. din Lege nr. 370/2009 începând cu 06.12.2009.

(5) Situațiile în care calitatea de membru al Consiliului de mediere încetează în timpul exercițării mandatului, precum și procedura revocării sunt stabilite prin regulamentul prevăzut la alin. (2).

(6) Pot face parte din Consiliul de mediere numai mediatorii autorizați care îndeplinesc condițiile stabilite prin Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului de mediere.

Alineatul (6) a fost modificat prin punctul 10. din Lege nr. 370/2009 incepand cu 06.12.2009.

(7) Consiliul de mediere isi exercita mandatul pana la preluarea mandatului de catre noul consiliu de mediere.

Alineatul (7) a fost modificat prin punctul 10. din Lege nr. 370/2009 incepand cu 06.12.2009.

Art. 18. - (1) Consiliul de mediere va alege un presedinte si un vicepresedinte si va desemna dintre membrii sai o comisie cu activitate permanenta, care pregateste lucrarile Consiliului de mediere. Durata mandatului membrilor comisiei este de 2 ani.

Alineatul (1) a fost modificat prin punctul 5. din Lege nr. 115/2012 incepand cu 01.10.2012.

(2) In structura Consiliului de mediere functioneaza un secretariat tehnic, alcatuit dintr-un numar de persoane stabilit prin organigrama si aprobat de Consiliul de mediere.

Alineatul (2) a fost modificat prin punctul 11. din Lege nr. 370/2009 incepand cu 06.12.2009.

(3) Structura si atributiile comisiei prevazute la alin. (1) si ale secretariatului tehnic prevazut la alin. (2) se stabilesc prin regulamentul prevazut la art. 17 alin. (2).

(4) Pentru activitatea depusa, membrii Consiliului de mediere au dreptul la o indemnizatie lunara, in conditiile stabilite prin regulamentul prevazut la art. 17 alin. (2).

Art. 19. - (1) Consiliul de mediere se intruneste lunar sau ori de cate ori este necesar, la convocarea presedintelui.

(2) Sedintele Consiliului de mediere se desfasoara in prezenta a cel putin 7 membri si sunt publice, cu exceptia cazului in care membrii sai hotarasc altfel.

Alineatul (2) a fost modificat prin punctul 6. din Lege nr. 115/2012 incepand cu 01.10.2012.

(3) Abrogat prin punctul 12. din Lege nr. 370/2009 incepand cu 06.12.2009.

(4) In exercitarea atributiilor sale, Consiliul de mediere adopta hotarari cu votul majoritatii membrilor care il compun.

Alineatul (4) a fost modificat prin punctul 13. din Lege nr. 370/2009 incepand cu 06.12.2009.

(5) La lucrarile Consiliului de mediere pot fi invitate sa participe persoane din orice alte institutii sau organisme profesionale, a caror consultare este necesara pentru luarea masurilor sau pentru adoptarea hotararilor Consiliului de mediere.

Art. 20. - Consiliul de mediere are urmatoarele atributii principale:

a) promoveaza activitatea de mediere si reprezinta interesele mediatorilor autorizati in scopul asigurarii calitatii serviciilor din domeniul medierii, conform prevederilor prezentei legi;

Litera a) a fost modificata prin punctul 14. din Lege nr. 370/2009 incepand cu 06.12.2009.

b) elaboreaza standardele de formare in domeniul medierii, pe baza celor mai bune practici internationale in materie;

c) autorizeaza programele de formare profesionala initiala si continua, precum si pe cele de specializare a mediatorilor;

Litera c) a fost modificata prin punctul 14. din Lege nr. 370/2009 incepand cu 06.12.2009.

d) intocmeste si actualizeaza lista furnizorilor de formare profesionala care au obtinut autorizarea;

Litera d) a fost modificata prin punctul 14. din Lege nr. 370/2009 incepand cu 06.12.2009.

e) autorizeaza mediatorii, in conditiile prevazute de prezenta lege si de procedura stabilita prin Regulamentul de organizare si functionare a Consiliului de mediere;

Litera e) a fost modificata prin punctul 14. din Lege nr. 370/2009 incepand cu 06.12.2009.

e¹) coopereaza, prin intermediul Sistemului de informare in cadrul pietei interne, cu autoritatile competente din celelalte state membre ale Uniunii Europene, ale Spatiului Economic European si din Confederatia Elvetiana, in vederea asigurarii controlului mediatorilor si a serviciilor pe care acestia le presteaza, in conformitate cu prevederile Ordonantei de urgenta a Guvernului nr. 49/2009;

Litera e¹) a fost introdusa prin punctul 5. din Ordonanta nr. 13/2010 incepand cu 02.02.2010.

- f)** intocmeste si actualizeaza tabloul mediatorilor autorizati;
- g)** tine evidenta birourilor mediatorilor autorizati;
- h)** supravegheaza respectarea standardelor de formare in domeniul medierii;
- i)** elibereaza documentele care atesta calificarea profesionala a mediatorilor;

Litera i) a fost modificata prin punctul 14. din Lege nr. 370/2009 incepand cu 06.12.2009.

j) adopta Codul de etica si deontologie profesionala a mediatorilor autorizati, precum si normele de raspundere disciplinara a acestora;

k) ia masuri pentru respectarea prevederilor continute de Codul de etica si deontologie profesionala a mediatorilor autorizati si aplica normele privind raspunderea disciplinara a acestora;

l) face propuneri pentru completarea sau, dupa caz, corelarea legislatiei privind medierea;

m) adopta regulamentul privind organizarea si functionarea sa;

m¹) organizeaza alegerile pentru urmatorul consiliu de mediere si elaboreaza procedurile de organizare a alegerilor. Declansarea procedurii de organizare a alegerilor se face cu 6 luni inainte de expirarea mandatului Consiliului de mediere la acea data;

Litera m¹) a fost modificata prin punctul 7. din Lege nr. 115/2012 incepand cu 01.10.2012.

n) indeplineste orice alte atributii prevazute de lege.

Litera n) a fost modificata prin punctul 16. din Lege nr. 370/2009 incepand cu 06.12.2009.

Art. 21. - Consiliul de mediere isi acopera cheltuielile de organizare si functionare din venituri proprii, dupa cum urmeaza:

a) taxele provenind din autorizarea mediatorilor;

b) donatii, sponsorizari, finantari si alte surse de venit, dobandite in conditiile legii;

c) incasari din vanzarea publicatiilor proprii;

d) sumele provenind din amenzile aplicate ca sanctiuni disciplinare;

e) alte sume rezultate din activitatea Consiliului de mediere, stabilite prin regulament.

Pusa in aplicare prin Regulament din 13/05/2007 incepand cu 04.04.2012.

CAPITOLUL III

Organizarea si exercitarea activitatii mediatorilor

Art. 22. - **(1)** Mediatorii isi pot desfasura activitatea in cadrul unei societati civile profesionale, al unui birou in care pot functiona unul sau mai multi mediatori asociati, cu personalul auxiliar corespunzator, sau in cadrul unei organizatii neguvernamentale, cu respectarea conditiilor prevazute de lege.

(2) Mediatorul sau mediatorii asociati, titulari ai unui birou, pot angaja traducatori, juristi, alt personal de specialitate, precum si personal administrativ si de serviciu necesar activitatii de mediere.

(3) In exercitarea profesiei, mediatorii autorizati pot fi angajati cu contract individual de munca numai in cadrul formelor prevazute la art. 22 alin. (1).

Alineatul (3) a fost modificat prin punctul 17. din Lege nr. 370/2009 incepand cu 06.12.2009.

Art. 23. - In desfasurarea activitatii sale, mediatorul autorizat este obligat sa tina arhiva si registre proprii, precum si o evidenta financiar-contabila.

Art. 24. - Mediatorii se constituie in asociatii profesionale locale si nationale, avand drept scop reprezentarea intereselor profesionale si protejarea statutului lor, si pot adera la asociatii profesionale internationale in conditiile legii.

Art. 24. a fost modificat prin punctul 18. din Lege nr. 370/2009 incepand cu 06.12.2009.

CAPITOLUL IV

Drepturile si obligatiile mediatorului

SECȚIUNEA 1

Drepturile mediatorului

Art. 25. - Mediatorul are dreptul de a informa publicul cu privire la exercitarea activitatii sale, cu respectarea principiului confidentialitatii. Condițiile in care se poate face publicitate profesiei de mediator sunt stabilite de regulament.

Art. 26. - (1) Mediatorul are dreptul la plata unui onorariu stabilit prin negociere cu partile, precum si la restituirea cheltuielilor ocazionate de mediere.

(2) Onorariul trebuie sa fie rezonabil si sa tina cont de natura si de obiectul conflictului.

(3) Pentru activitatea de informare si consiliere a partilor cu privire la procedura medierii si avantajele acesteia, indeplinita potrivit legii anterior incheierii contractului de mediere, mediatorul nu poate pretinde onorariu.

Alineatul (3) a fost introdus prin alineatul din Lege nr. 202/2010 incepand cu 25.11.2010.

Art. 27. - Fiecare mediator are dreptul sa aplice un model propriu de organizare a procedurii de mediere, cu respectarea dispozitiilor si principiilor statuate in prezenta lege.

(2) Mediatorul are dreptul de a refuza preluarea unui caz, avand obligatia de a indruma partile in vederea alegerii unui alt mediator.

Alineatul (2) a fost introdus prin punctul 19. din Lege nr. 370/2009 incepand cu 06.12.2009.

Art. 28. - (1) Sediul profesional al mediatorului este inviolabil.

(2) Perchezitia sediului profesional al mediatorului poate fi dispusa numai de judecator si se efectueaza de procuror sau de organul de cercetare penala, in conditiile prevazute de Codul de procedura penala.

SECȚIUNEA a 2-a

Obligatiile mediatorului

Art. 29. - (1) Mediatorul are obligatia sa dea orice explicatii partilor cu privire la activitatea de mediere, pentru ca acestea sa inteleaga scopul, limitele si efectele medierii, in special asupra raporturilor ce constituie obiectul conflictului.

(2) Mediatorul trebuie sa asigure ca medierea sa se realizeze cu respectarea libertatii, demnitatii si a vietii private a partilor.

Art. 30. - (1) Mediatorul are indatorirea sa depuna toate diligentele pentru ca partile sa ajunga la un acord reciproc convenabil, intr-un termen rezonabil.

(2) Mediatorul trebuie sa conduca procesul de mediere in mod nepartinitor si sa asigure un permanent echilibru intre parti.

Art. 31. - Mediatorul are obligatia sa refuze preluarea unui caz, daca are cunostinta despre orice imprejurare ce l-ar impiedica sa fie neutru si impartial, precum si in cazul in care constata ca drepturile in discutie nu pot face obiectul medierii, potrivit art. 2.

Art. 32. - Mediatorul este obligat sa pastreze confidentialitatea informatiilor de care ia cunostinta in cursul activitatii sale de mediere, precum si cu privire la documentele intocmite sau care i-au fost predate de catre parti pe parcursul medierii, chiar si dupa incetarea functiei sale.

Art. 33. - (1) Mediatorul este obligat sa respecte normele de deontologie si sa raspunda, cu respectarea dispozitiilor art. 32, cererilor formulate de autoritatile judiciare.

(2) Mediatorul este obligat sa comunice Consiliului de mediere orice modificare a conditiilor, care face necesara actualizarea mentiunilor prevazute la art. 12 alin. (2).

Art. 34. - Mediatorul are obligatia de a-si imbunatati permanent cunostintele teoretice si tehnicile de mediere, urmand in acest scop cursuri de formare continua, in conditiile stabilite de Consiliul de mediere.

Art. 35. - Mediatorul este obligat sa restituie in scrisurile ce i-au fost incredintate de parti pe parcursul procedurii de mediere.

Art. 36. - Mediatorul nu poate reprezenta sau asista vreuna dintre parti intr-o procedura judiciara ori arbitrala avand ca obiect conflictul supus medierii.

Art. 37. - **(1)** Mediatorul nu poate fi audiat ca martor in legatura cu faptele sau cu actele de care a luat cunostinta in cadrul procedurii de mediere. In cauzele penale mediatorul poate fi audiat ca martor numai in cazul in care are dezlegarea prealabila, expresa si scrisa a partilor si, daca este cazul, a celorlalte persoane interesate.

(2) Calitatea de martor are intaietate fata de aceea de mediator, cu privire la faptele si imprejurarile pe care le-a cunoscut inainte de a fi devenit mediator in acel caz.

(3) In toate cazurile, dupa ce a fost audiat ca martor, mediatorul nu mai poate desfasura activitatea de mediere in cauza respectiva.

SECȚIUNEA a 3-a

Raspunderea mediatorului

Art. 38. - Raspunderea disciplinara a mediatorului intervine pentru urmatoarele abateri:

- a) incalcare a obligatiei de confidentialitate, impartialitate si neutralitate;
- b) refuzul de a raspunde cererilor formulate de autoritatile judiciare, in cazurile prevazute de lege;
- c) refuzul de a restitui in scrisurile incredintate de partile aflate in conflict;
- d) reprezentarea sau asistarea uneia dintre parti intr-o procedura judiciara sau arbitrala avand ca obiect conflictul supus medierii;
- e) savarsirea altor fapte care aduc atingere probitatii profesionale.

Art. 39. - **(1)** Sanctiunile disciplinare se aplica in raport cu gravitatea abaterii si constau in:

- a) observatie scrisa;
- b) amenda de la 50 lei (RON) la 500 lei (RON);
- c) suspendarea din calitatea de mediator pe o durata de la o luna la 6 luni;
- d) incetarea calitatii de mediator.

(2) Limitele amenzii prevazute la alin. (1) lit. b) se actualizeaza periodic de catre Consiliul de mediere, in functie de rata inflatiei.

Art. 40. - **(1)** Orice persoana interesata poate sesiza Consiliul de mediere, in scris si sub semnatura, in legatura cu savarsirea unei abateri dintre cele prevazute la art. 38.

(2) Cercetarea abaterii se efectueaza in termen de cel mult 60 de zile de la data inregistrarii sesizarii, de catre o comisie de disciplina alcatuita dintr-un membru al Consiliului de mediere si 2 reprezentanti ai mediatorilor, desemnati prin tragere la sorti din Tabloul mediatorilor. Membrii comisiei de disciplina sunt numiti prin hotarare a Consiliului de mediere. Invitarea celui in cauza in vederea audierii este obligatorie. Mediatorul cercetat este indreptatit sa ia cunostinta de continutul dosarului si sa isi formuleze apararea. In caz de neprezentare, se va incheia un proces-verbal semnat de membrii comisiei, din care sa reiasa faptul ca mediatorul a fost invitat si nu s-a prezentat la termenul stabilit.

(3) Dosarul de cercetare cu propunere de sanctionare sau de neaplicare a unei sanctiuni disciplinare se inainteaza Consiliului de mediere, care hotaraste, in termen de 30 de zile, cu privire la raspunderea disciplinara a mediatorului.

Art. 41. - **(1)** Hotararea Consiliului de mediere de aplicare a sanctiunilor prevazute la art. 39 alin. (1) poate fi atacata la instanta de contencios administrativ competenta, in termen de 15 zile de la comunicarea acesteia.

(2) Actiunea exercitata potrivit alin. (1) suspenda executarea hotararii atacate.

(3) Hotararea de aplicare a amenzii prevazute la art. 39 alin. (1) lit. b), ramasa definitiva potrivit legii, constituie titlu executoriu. Neachitarea acestei amenzi in termen de 30 de zile de la data ramanerii definitive a hotararii de sanctionare atrage de drept suspendarea din calitatea de mediator, pana la achitarea sumei.

Art. 42. - Raspunderea civila a mediatorului poate fi angajata, in conditiile legii civile, pentru cauzarea de prejudicii, prin incalcare a obligatiilor sale profesionale.

CAPITOLUL V

Procedura de mediere

SECȚIUNEA 1

Procedura prealabila incheierii contractului de mediere

Art. 43. - **(1)** Partile aflate in conflict se pot prezenta impreuna la mediator. In cazul in care se prezinta numai una dintre parti, mediatorul, la cererea acesteia, va adresa celeilalte parti invitatie scrisa, in vederea informarii si

acceptarii medierii, stabilind un termen de cel mult 15 zile. Invitatiea se transmite prin orice mijloace care asigura confirmarea primirii textului. Partea solicitanta va furniza mediatorului datele necesare contactarii celeilalte parti.

Alineatul (1) a fost modificat prin punctul 20. din Lege nr. 370/2009 incepand cu 06.12.2009.

(2) In cazul imposibilitatii de prezentare a vreuneia dintre partile convocate, mediatorul poate stabili, la cererea acesteia, o noua data in vederea informarii si acceptarii medierii. In cazul acceptarii medierii, partile in disputa si mediatorul vor semna contractul de mediere.

Alineatul (2) a fost modificat prin punctul 20. din Lege nr. 370/2009 incepand cu 06.12.2009.

(2¹) In procesele si cererile in materie civila si comerciala, inainte de introducerea cererii de chemare in judecata, partile pot incerca solutionarea litigiului prin mediere.

Alineatul (2¹) a fost introdus prin punctul 21. din Lege nr. 370/2009 incepand cu 06.12.2009.

(3) Daca una dintre parti refuza, in scris, in mod explicit, medierea ori nu raspunde invitatiei mentionate la alin. (1) ori nu se prezinta de doua ori la rand la datele fixate pentru semnarea contractului de mediere, medierea se considera neacceptata.

Alineatul (3) a fost modificat prin punctul 22. din Lege nr. 370/2009 incepand cu 06.12.2009.

(4) Mediatorul poate face si alte demersuri legale pe care le considera necesare pentru invitarea partilor la mediere, cu respectarea dispozitiilor prezentei legi.

Art. 44. - (1) Este interzisa desfasurarea sedintelor de mediere inainte de incheierea contractului de mediere.

(2) Contractul de mediere se incheie intre mediator, pe de o parte, si partile aflate in conflict, pe de alta parte.

Alineatul (2) a fost modificat prin punctul 23. din Lege nr. 370/2009 incepand cu 06.12.2009.

SECȚIUNEA A 2-a

Contractul de mediere

Art. 45. - Contractul de mediere trebuie sa cuprinda, sub sanctiunea anularii, urmatoarele clauze:

- a)** identitatea partilor aflate in conflict sau, dupa caz, a reprezentantilor lor;
- b)** mentionarea tipului sau a obiectului conflictului;

Litera b) a fost modificata prin punctul 24. din Lege nr. 370/2009 incepand cu 06.12.2009.

c) declaratia partilor ca au fost informate de catre mediator cu privire la mediere, efectele acesteia si regulile aplicabile;

Litera c) a fost modificata prin punctul 24. din Lege nr. 370/2009 incepand cu 06.12.2009.

d) obligatia mediatorului de a pastra confidentialitatea si decizia partilor privind pastrarea confidentialitatii, dupa caz;

Litera d) a fost modificata prin punctul 24. din Lege nr. 370/2009 incepand cu 06.12.2009.

e) angajamentul partilor aflate in conflict de a respecta regulile aplicabile medierii;

f) obligatia partilor aflate in conflict de a achita onorariul convenit mediatorului si cheltuielile efectuate de acesta pe parcursul medierii in interesul partilor, precum si modalitatile de avansare si de plata a acestor sume, inclusiv in caz de renuntare la mediere sau de esuare a procedurii, precum si proportia care va fi suportata de catre parti, tinandu-se cont, daca este cazul, de situatia lor sociala. Daca nu s-a convenit altfel, aceste sume vor fi suportate de catre parti in mod egal;

g) intelegerea partilor privind limba in care urmeaza sa se desfasoare medierea.

h) numarul de exemplare in care va fi redactat acordul in cazul in care acesta va fi in forma scrisa, corespunzator numarului partilor semnatare ale contractului de mediere;

Litera h) a fost introdusa prin punctul 25. din Lege nr. 370/2009 incepand cu 06.12.2009.

i) obligatia partilor de a semna procesul-verbal intocmit de catre mediator, indiferent de modul in care se va incheia medierea.

Litera i) a fost introdusa prin punctul 25. din Lege nr. 370/2009 incepand cu 06.12.2009.

Alineatul a fost modificat prin punctul 24. din Lege nr. 370/2009 incepand cu 06.12.2009.

Art. 46. - (1) In contractul de mediere pot fi prevazute si alte clauze, in conditiile legii.

(2) Sub sanctiunea nulitatii absolute, contractul de mediere nu poate cuprinde clauze care contravin legii sau ordinii publice.

(3) Daca, pe parcursul procedurii de mediere, apar cheltuieli neprevazute, efectuate in interesul partilor si cu acordul acestora, se va incheia o anexa la contractul de mediere.

Art. 47. - (1) Contractul de mediere se incheie in forma scrisa, sub sanctiunea nulitatii absolute. Acesta se semneaza de catre partile aflate in conflict si de mediator si se intocmeste in atatea exemplare originale cati semnatori sunt.

(2) Partile aflate in conflict pot da procura speciala unei alte persoane, in conditiile legii, pentru a incheia contractul de mediere.

Art. 48. - Contractul de mediere constituie titlu executoriu cu privire la obligatia partilor de a achita onorariul scadent convenit mediatorului.

Art. 49. - Termenul de prescriptie a dreptului la actiune pentru dreptul litigios supus medierii se suspenda incepand cu data semnarii contractului de mediere, pana la inchiderea procedurii de mediere in oricare dintre modurile prevazute de prezenta lege.

SECȚIUNEA a 3-a

Desfasurarea medierii

Art. 50. - (1) Medierea se bazeaza pe cooperarea partilor si utilizarea, de catre mediator, a unor metode si tehnici specifice, bazate pe comunicare si negociere.

(2) Metodele si tehnicile utilizate de catre mediator trebuie sa serveasca exclusiv intereselor legitime si obiectivelor urmarite de partile aflate in conflict.

(3) Mediatorul nu poate impune partilor o solutie cu privire la conflictul supus medierii.

Art. 51. - Medierea are loc, de regula, la sediul mediatorului. Daca este cazul, medierea se poate desfasura si in alte locuri convenite de mediator si de partile aflate in conflict.

Art. 52. - (1) Partile aflate in conflict au dreptul sa fie asistate de avocat sau de alte persoane, in conditiile stabilite de comun acord.

(2) In cursul medierii partile pot fi reprezentate de alte persoane, care pot face acte de dispozitie, in conditiile legii.

Art. 53. - Sustinerile facute pe parcursul medierii de catre partile aflate in conflict, de persoanele prevazute la art. 52 si la art. 55 alin. (1), precum si de catre mediator au caracter confidential fata de terti si nu pot fi folosite ca probe in cadrul unei proceduri judiciare sau arbitrale, cu exceptia cazului in care partile convin altfel ori legea prevede contrariul. Mediatorul va atrage atentia persoanelor care participa la mediere in conditiile art. 52 asupra obligatiei de pastrare a confidentialitatii si le va putea solicita semnarea unui acord de confidentialitate.

Art. 54. - (1) Daca, pe parcursul medierii, apare o situatie de natura sa afecteze scopul acesteia, neutralitatea sau imparțialitatea mediatorului, acesta este obligat sa o aduca la cunostinta partilor, care vor decide asupra mentinerii sau denuntarii contractului de mediere.

(2) Mediatorul are dreptul sa inchida procedura de mediere, procedand potrivit dispozitiilor art. 56, care se aplica in mod corespunzator. In aceasta situatie mediatorul este obligat sa restituie onorariul, in parte, in conditiile stabilite prin contractul de mediere.

Alineatul (2) a fost modificat prin punctul 26. din Lege nr. 370/2009 incepand cu 06.12.2009.

Art. 55. - (1) In cazul in care conflictul supus medierii prezinta aspecte dificile sau controversate de natura juridica ori din orice alt domeniu specializat, mediatorul, cu acordul partilor, poate sa solicite punctul de vedere al unui specialist din domeniul respectiv.

(2) Atunci cand solicita punctul de vedere al unui specialist din afara biroului sau, mediatorul va evidentia doar problemele controversate, fara a dezvalui identitatea partilor.

SECȚIUNEA a 4-a

Inchiderea procedurii de mediere

Art. 56. - (1) Procedura de mediere se inchide, dupa caz:

- a) prin incheierea unei intelegeri intre parti in urma solutionarii conflictului;
- b) prin constatarea de catre mediator a esuarii medierii;
- c) prin depunerea contractului de mediere de catre una dintre parti.

(2) In cazul in care partile au incheiat numai o intelegere partiala, precum si in cazurile prevazute la alin. (1) lit. b) si c), orice parte se poate adresa instantei judecatoresti sau arbitrale competente.

Art. 57. - La inchiderea procedurii de mediere, in oricare dintre cazurile prevazute la art. 56 alin. (1), mediatorul va intocmi un proces-verbal care se semneaza de catre parti, personal sau prin reprezentant, si de mediator. Partile primesc cate un exemplar original al procesului-verbal.

Art. 58. - (1) Cand partile aflate in conflict au ajuns la o intelegere, se poate redacta un acord scris, care va cuprinde toate clauzele consimtite de acestea si care are valoarea unui in scris sub semnatura privata. De regula, acordul este redactat de catre mediator, cu exceptia situatiilor in care partile si mediatorul convin altfel.

Alineatul (1) a fost modificat prin punctul 27. din Lege nr. 370/2009 incepand cu 06.12.2009.

(2) Intelegerea partilor nu trebuie sa cuprinda prevederi care aduc atingere legii si ordinii publice, dispozitiile art. 2 fiind aplicabile.

(3) Intelegerea partilor poate fi afectata, in conditiile legii, de termene si conditii.

(4) In cazul in care conflictul mediat vizeaza transferul dreptului de proprietate privind bunurile imobile, precum si al altor drepturi reale, partaje si cauze succesoriale, sub sanctiunea nulitatii absolute, acordul de mediere redactat de catre mediator va fi prezentat notarului public sau instantei de judecata, pentru ca acestea, avand la baza acordul de mediere, sa verifice conditiile de fond si de forma prin procedurile prevazute de lege si sa emita un act autentic sau o hotarare judecatoreasca, dupa caz, cu respectarea procedurilor legale. Acordurile de mediere vor fi verificate cu privire la indeplinirea conditiilor de fond si de forma, notarul public sau instanta de judecata, dupa caz, putandu-le aduce modificarile si completarile corespunzatoare cu acordul partilor.

Alineatul (4) a fost modificat prin punctul 8. din Lege nr. 115/2012 incepand cu 01.10.2012.

(4¹) Mediatorul este tinut de obligatiile prevazute la alin. (4) si in cazul in care prin acordul de mediere se constituie, se modifica sau se stinge orice drept real imobiliar.

Alineatul (4¹) a fost introdus prin punctul 9. din Lege nr. 115/2012 incepand cu 01.10.2012.

(5) Obligatia prevazuta la alin. (4) se aplica in toate situatiile in care legea impune, sub sanctiunea nulitatii, indeplinirea unor conditii de fond si de forma.

Alineatul (5) a fost introdus prin punctul 28. din Lege nr. 370/2009 incepand cu 06.12.2009.

(6) In cazul in care legea impune indeplinirea conditiilor de publicitate, notarul public sau instanta de judecata va solicita inscrierea contractului autenticat, respectiv a hotararii judecatoresti in Cartea Funciara.

Alineatul (6) a fost introdus prin punctul 28. din Lege nr. 370/2009 incepand cu 06.12.2009.

Art. 59. - (1) Partile pot solicita notarului public autentificarea, in conditiile legii si cu respectarea procedurilor legale, a intelegerii lor.

(2) Partile se pot infatisa la instanta judecatoreasca pentru a cere, indeplinind procedurile legale, sa se dea o hotarare care sa consfinteasca intelegerea lor. Competenta apartine fie judecatoriei in a carei circumscriptie isi are domiciliul sau resedinta ori, dupa caz, sediul oricare dintre parti, fie judecatoriei in a carei circumscriptie se afla locul unde a fost incheiat acordul de mediere. Hotararea prin care instanta incuviinteaza intelegerea partilor se da in camera de consiliu si constituie titlu executoriu in conditiile legii. Dispozitiile art. 432-434 din Codul de procedura civila se aplica in mod corespunzator.

Art. 59. - a fost modificat prin punctul 10. din Lege nr. 115/2012 incepand cu 01.10.2012.

Art. 59¹. - Daca acordul de mediere se refera la o cauza succesoriala si a intervenit inainte de eliberarea certificatului de mostenitor, competenta apartine notarului public, conform legii.

Art. 59¹. - a fost introdus prin punctul 11. din Lege nr. 115/2012 incepand cu 01.10.2012.

Art. 59². - Cererea adresata instantei, privind pronuntarea unei hotarari care sa consfinteasca intelegerea partilor rezultata din acordul de mediere, este scutita de plata taxei judiciare de timbru, cu exceptia cazurilor in care acordul de mediere priveste transferul dreptului de proprietate asupra unui bun imobil, a altor drepturi reale, partaje si cauze succesoriale.

Art. 59². - a fost introdus prin punctul 11. din Lege nr. 115/2012 incepand cu 01.10.2012.

Art. 60. - (1) In orice faza a procedurii de mediere, oricare dintre partile aflate in conflict are dreptul de a denunta contractul de mediere, incunostintand, in scris, cealalta parte si mediatorul.

(2) Mediatorul ia act de denuntarea unilaterala a contractului de mediere si, in cel mult 48 de ore de la data primirii incunostintarii, intocmeste un proces-verbal de inchidere a procedurii de mediere.

(3) Daca una dintre partile aflate in conflict nu se mai prezinta la mediere, fara a denunta contractul de mediere in conditiile alin. (1), mediatorul este obligat sa faca toate demersurile necesare pentru a stabili intentia reala a partii respective si, dupa caz, va continua sau va inchide procedura de mediere.

SECȚIUNEA a 5-a

Medierea in cazul unui litigiu pe rolul instantelor de judecata

Art. 61. - (1) In cazul in care conflictul a fost dedus judecatii, solutionarea acestuia prin mediere poate avea loc din initiativa partilor sau la propunerea oricareia dintre acestea ori la recomandarea instantei, cu privire la drepturi asupra carora partile pot dispune potrivit legii. Medierea poate avea ca obiect solutionarea in tot sau in parte a litigiului. Mediatorul nu poate solicita plata onorariului pentru informarea partilor.

(2) La inchiderea procedurii de mediere, mediatorul este obligat, in toate cazurile, sa transmita instantei de judecata competente acordul de mediere si procesul-verbal de incheiere a medierii in original si in format electronic daca partile au ajuns la o intelegere sau doar procesul-verbal de incheiere a medierii in situatiile prevazute la art. 56 alin. (1) lit. b) si c).

Art. 61. - a fost modificat prin punctul 14. din Lege nr. 115/2012 incepand cu 01.10.2012.

Art. 62. - (1) Pentru desfasurarea procedurii de mediere, judecarea cauzelor civile de catre instantele judecatoresti sau arbitrale va fi suspendata la cererea partilor, in conditiile prevazute de art. 242 alin. 1 pct. 1 din Codul de procedura civila.

(2) Cursul termenului perimarii este suspendat pe durata desfasurarii procedurii de mediere, dar nu mai mult de 3 luni de la data semnarii contractului de mediere.

(3) Cererea de repunere pe rol este scutita de taxa judiciara de timbru.

Art. 63. - (1) In cazul in care litigiul a fost solutionat pe calea medierii, instanta va pronunta, la cererea partilor, cu respectarea conditiilor legale, o hotarare, dispozitiile art. 432-434 din Codul de procedura civila fiind aplicabile in mod corespunzator.

Alineatul (1) a fost modificat prin punctul 15. din Lege nr. 115/2012 incepand cu 01.10.2012.

(2) Odata cu pronuntarea hotararii, instanta va dispune, la cererea partii interesate, restituirea taxei judiciare de timbru, platita pentru investirea acesteia, cu exceptia cazurilor in care conflictul solutionat pe calea medierii este legat de transferul dreptului de proprietate, constituirea altui drept real asupra unui bun imobil, partaje si cauze succesoriale.

Alineatul (2) a fost modificat prin punctul 15. din Lege nr. 115/2012 incepand cu 01.10.2012.

(2¹) Instanta de judecata nu va dispune restituirea taxei judiciare de timbru platite pentru investirea acesteia, in cazul in care conflictul solutionat este legat de o cauza succesorală pentru care nu s-a eliberat certificatul de mostenitor.

Alineatul (2¹) a fost introdus prin punctul 16. din Lege nr. 115/2012 incepand cu 01.10.2012.

(3) Hotararea de expedient pronuntata conform prevederilor prezentei legi constituie titlu executoriu.

Alineatul (3) a fost introdus prin punctul 31. din Lege nr. 370/2009 incepand cu 06.12.2009.

SECTIUNEA a 5-a a fost modificata prin punctul 12. din Lege nr. 115/2012 incepand cu 01.10.2012.

CAPITOLUL VI

Dispozitii speciale privind medierea unor conflicte

SECȚIUNEA 1

Dispozitii speciale privind conflictele de familie

Art. 64. - (1) Pot fi rezolvate prin mediere neintelegerile dintre sotii privitoare la:

- a) continuarea casatoriei;
- b) partajul de bunuri comune;
- c) exercitiul drepturilor parintesti;
- d) stabilirea domiciliului copiilor;
- e) contributia parintilor la intretinerea copiilor;
- f) orice alte neintelegeri care apar in raporturile dintre sotii cu privire la drepturi de care ei pot dispune potrivit legii.

Alineatul (1) a fost modificat prin punctul 17. din Lege nr. 115/2012 incepand cu 01.10.2012.

(1¹) Acordurile de mediere incheiate de parti, in cauzele/conflictele ce au ca obiect exercitiul drepturilor parintesti, contributia parintilor la intretinerea copiilor si stabilirea domiciliului copiilor, imbraca forma unei hotarari de expedient.

Alineatul (1¹) a fost introdus prin punctul 18. din Lege nr. 115/2012 incepand cu 01.10.2012.

(2) Intelegerea sotilor cu privire la desfacerea casatoriei si la rezolvarea aspectelor accesorii divortului se depune de catre parti la instanta competenta sa pronunte divortul.

Art. 65. - Mediatorul va veghea ca rezultatul medierii sa nu contravina interesului superior al copilului, va incuraja parintii sa se concentreze in primul rand asupra nevoilor copilului, iar asumarea responsabilitatii parintesti, separatia in fapt sau divortul sa nu impieteze asupra cresterii si dezvoltarii acestuia.

Art. 66. - (1) Inainte de incheierea contractului de mediere sau, dupa caz, pe parcursul procedurii, mediatorul va depune toate diligentele pentru a verifica daca intre parti exista o relatie abuziva ori violenta, iar efectele unei astfel de situatii sunt de natura sa influenteze medierea si va decide daca, in asemenea circumstante, solutionarea prin mediere este potrivita. Dispozitiile art. 54 sunt aplicabile in mod corespunzator.

(2) Daca, in cursul medierii, mediatorul ia cunostinta de existenta unor fapte ce pun in pericol cresterea sau dezvoltarea normala a copilului ori prejudiciaza grav interesul superior al acestuia, este obligat sa sesizeze autoritatea competenta.

SECȚIUNEA a 2-a

Dispozitii speciale privind medierea in cauzele penale

Art. 67. - (1) Dispozitiile din prezenta lege se aplica in mod corespunzator si in cauzele penale care privesc infractiuni pentru care, potrivit legii, retragerea plangerii prealabile sau impacarea partilor inlatura raspunderea penala.

(2) Nici persoana vatamata si nici faptuitorul nu pot fi constransi sa accepte procedura medierii.

Art. 68. - (1) In cauzele penale medierea trebuie sa se desfasoare astfel incat sa fie garantat dreptul fiecarei parti la asistenta juridica si, daca este cazul, la serviciile unui interpret. Procesul-verbal intocmit potrivit prezentei legi, prin care se inchide procedura medierii, trebuie sa arate daca partile au beneficiat de asistenta unui avocat si de serviciile unui interpret ori, dupa caz, sa mentioneze faptul ca au renuntat expres la acestea.

(2) In cazul minorilor, garantiile prevazute de lege pentru desfasurarea procesului penal trebuie asigurate, in mod corespunzator, si in cadrul procedurii de mediere.

Art. 69. - (1) In cazul in care procedura de mediere se desfasoara inaintea inceperii procesului penal si aceasta se inchide prin impacarea partilor, persoana vatamata nu mai poate sesiza, pentru aceeasi fapta, organul de urmarire penala sau, dupa caz, instanta de judecata.

(2) Daca procedura de mediere a fost declansata in termenul prevazut de lege pentru introducerea plangerii prealabile, acest termen se suspenda pe durata desfasurarii medierii. Daca partile aflate in conflict nu s-au impacat, persoana vatamata poate introduce plangerea prealabila in acelasi termen, care isi va relua cursul de la

data intocmirii procesului-verbal de inchidere a procedurii de mediere, socotindu-se si timpul scurs inainte de suspendare.

Art. 70. - (1) In cazul in care medierea se desfasoara dupa inceperea procesului penal, urmarirea penala sau, dupa caz, judecata se suspenda, in temeiul prezentarii de catre parti a contractului de mediere.

(2) Suspendarea dureaza pana cand procedura medierii se inchide prin oricare dintre modurile prevazute de prezenta lege, dar nu mai mult de 3 luni de la data semnarii contractului de mediere.

(3) Abrogat prin punctul 19. din Lege nr. 115/2012 incepand cu 01.10.2012.

(4) Procesul penal se reia din oficiu, imediat dupa primirea procesului-verbal prin care se constata ca partile nu s-au impacat, sau, daca acesta nu se comunica, la expirarea termenului prevazut la alin. (2).

(5) Pentru solutionarea cauzelor penale in baza acordului incheiat ca rezultat al medierii, mediatorul este obligat sa transmita organului judiciar acordul de mediere si procesul-verbal de incheiere a medierii in original si in format electronic daca partile au ajuns la o intelegere sau doar procesul-verbal de incheiere a medierii in situatiile prevazute la art. 56 alin. (1) lit. b) si c).

Alineatul (5) a fost modificat prin punctul 20. din Lege nr. 115/2012 incepand cu 01.10.2012.

(6) Dispozitiile art. 61 alin. (2) se aplica in mod corespunzator in cazul in care medierea este recomandata de catre organele judiciare.

Alineatul (6) a fost introdus prin punctul 32. din Lege nr. 370/2009 incepand cu 06.12.2009.

CAPITOLUL VII

Dispozitii tranzitorii si finale

Art. 71. - (1) In termen de 4 luni de la data intrarii in vigoare a prezentei legi, se infiinteaza Consiliul de mediere, care va elabora regulamentul privind organizarea si functionarea sa, precum si standardele de formare in domeniul medierii, ce vor fi publicate in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I.

(2) In vederea constituirii primului consiliu de mediere, membrii acestuia vor fi desemnati de comun acord de catre organizatiile legal constituite din domeniul medierii, avandu-se in vedere criteriile cumulative privitoare la vechimea activitatii organizatiei in acest domeniu conform prevederilor statutului, numarul de membri specializati, precum si pregatirea si experienta practica in mediere ale reprezentantilor acestor organizatii.

(3) Pentru organizarea si functionarea primului consiliu de mediere, in primul an de la inceperea activitatii se alocă de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Justitiei, fondurile aferente urmatoarelor categorii de cheltuieli:

a) cheltuielile de intretinere si functionare;

b) salariile secretariatului tehnic al acestuia.

(4) Dupa expirarea perioadei de un an de la data constituirii Consiliului de mediere, finantarea sa se asigura in conditiile art. 21.

Art. 72. - (1) In termen de o luna de la data publicarii in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, a Regulamentului privind organizarea si functionarea Consiliului de mediere, incepe procedura de autorizare a mediatorilor.

(2) Persoanele care au absolvit sau care, la intrarea in vigoare a prezentei legi, urmeaza un curs de formare profesionala a mediatorilor in tara ori in strainatate, daca indeplinesc conditiile prevazute la art. 7 lit. a)-e), pot solicita autorizarea ca mediator, in conditiile prezentei legi, avand obligatia prezentarii documentelor care atesta programa de formare parcursa. Consiliul de mediere va decide autorizarea dupa evaluarea continutului programei de formare prezentate, inclusiv a duratei pregatirii. Dispozitiile art. 8 alin. (5) se aplica in mod corespunzator.

Alineatul (2) a fost modificat prin punctul 21. din Lege nr. 115/2012 incepand cu 01.10.2012.

Art. 73. - (1) Dispozitiile prezentei legi privind medierea conflictelor devin aplicabile in termen de o luna de la data intocmirii tabloului mediatorilor autorizati.

(2) Dispozitiile prezentei legi se aplica si in medierea conflictelor de drepturi de care partile pot dispune din cadrul conflictelor de munca.

Alineatul (2) a fost modificat prin punctul 33. din Lege nr. 370/2009 incepand cu 06.12.2009.

Art. 74. - (1) Institutiile si celelalte persoane juridice care, la data intrarii in vigoare a prezentei legi, au in derulare cursuri de formare a mediatorilor le pot finaliza in conformitate cu reglementarile in vigoare la momentul inceperii cursurilor.

(2) Abrogat prin punctul 22. din Lege nr. 115/2012 incepand cu 01.10.2012.

Art. 75. - Avocatii, notarii publici, precum si membrii altor profesii liberale care dobandesc calitatea de mediator potrivit prevederilor prezentei legi pot desfasura activitatea de mediere la sediul unde isi exercita activitatea de baza.

Art. 75. - a fost modificat prin punctul 23. din Lege nr. 115/2012 incepand cu 01.10.2012.

Aceasta lege a fost adoptata de Parlamentul Romaniei, cu respectarea prevederilor art. 75 si ale art. 76 alin. (2) din Constitutia Romaniei, republicata.